

Kętrzyn, dnia 30 grudnia 2022 r.

**WARMIŃSKO-MAZURSKI ODDZIAŁ
STRAŻY GRANICZNEJ**
im. gen. bryg. Stefana Paślawskiego
WM-NK-SSAM.0910.6.2022

Egz. nr 1

ppłk SG Tomasz CHWIETKIEWICZ

KOMENDANT
Placówki Straży Granicznej
w Grzechotkach

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

z kontroli zrealizowanej w trybie zwykłym, ujętej w Rocznym planie kontroli Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Straży Granicznej na rok 2022 na temat „Czas służby funkcjonariuszy oraz urlopy i zwolnienia z zajęć służbowych”, przeprowadzonej w Placówce Straży Granicznej w Grzechotkach im. 1 Pułku Kawalerii Ochrony Pogranicza, Grzechotki, 11-500 Braniewo.

Czynności kontrolne zostały przeprowadzone na podstawie ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. *o kontroli w administracji rządowej* (Dz. U z 2020 r. poz.224 t.j.)¹, przez zespół kontrolerów Wydziału Kontroli w składzie:

- kierownik zespołu – mł. chor. SG Ewelina Ochryniuk – st. kontroler Wydziału Kontroli W-MOSG w Kętrzynie, upoważnienie nr 4/2022, 4/III/2022, 10/2022.
- członek zespołu – kpt. SG Martine Stępień-Borek – st. specjalista Wydziału Kontroli W-MOSG w Kętrzynie, upoważnienie nr 4/I/2022 (do dnia 14 kwietnia 2022 r.).
- od dnia 1 czerwca 2022 r. członek zespołu – kpt. SG Agnieszka Mazur-Kłok – st. specjalista Wydziału Kontroli W-MOSG w Kętrzynie, upoważnienie nr 4/II/2022, 4/IV/2022, 10/I/2022.

¹ Zwanej dalej – ustawą *o kontroli w administracji rządowej*

Kierownikiem jednostki kontrolowanej w okresie objętym kontrolą był ppłk SG Tomasz Chwietkiewicz - Komendant Placówki Straży Granicznej w Grzechotkach im. 1 Pułku Kawalerii Ochrony Pogranicza.

Czynności kontrolne przeprowadzono w siedzibie zarządzającego kontrolę w okresie od 14 lutego do 10 listopada 2022 r. (przerwy w realizacji czynności kontrolnych z powodu oddelegowania kierownika zespołu kontrolnego do: Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej w terminie 16-31.03.2022 r., Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej w terminie 15-30.04.2022 r., udziału w szkoleniu z zakresu Szkoły Chorążych w CSSG w Kętrzynie w terminie 09-27.05.2022 r., 03-10.06.2022 r. zwolnienia z zajęć służbowych oraz udziału we wspólnej operacji z Policją Republiki Macedonii Północnej w terminie od 08.08 do 21.09.2022 r.).

I. ZAKRES KONTROLI

1. **Przedmiot kontroli:** czas służby oraz prowadzenie ewidencji czasu służby, a także planowanie, udzielanie urlopów przez osoby upoważnione oraz podstawy i tryb udzielania funkcjonariuszom zwolnień z zajęć służbowych jak również prowadzenie dokumentacji służbowej w tym zakresie.
2. **Kontrolą został objęty okres:** od 1 lipca do 31 grudnia 2021 r.

II. CEL KONTROLI

Celem kontroli była:

- ocena działalności jednostki kontrolowanej dotyczącej czasu służby funkcjonariuszy oraz urlopów i zwolnień z zajęć służbowych w PSG w Grzechotkach dokonana na podstawie ustalonego stanu faktycznego i przy zastosowaniu przyjętych kryteriów kontroli: legalności i rzetelności,
- w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości – ustalenie ich zakresu, przyczyn i skutków oraz osób za nie odpowiedzialnych oraz sformułowanie zaleceń zmierzających do usunięcia nieprawidłowości.

III. OCENA KONTROLOWANEJ DZIAŁALNOŚCI

Na ocenę ogólną złożyły się oceny cząstkowe poszczególnych zagadnień objętych zakresem kontroli. Ocena sformułowana została na podstawie analizy informacji zawartych w listach obecności funkcjonariuszy w służbie wygenerowanych w systemie teleinformatycznym CBD SG SWK, Rocznych Kart Obecności w Służbie Funkcjonariusza za rok 2021 r., raportach z systemu CBD SG SWK dot. informacji o absencjach w 2021 roku, list obecności na treningach indywidualnych w okresie od 1 lipca do 31 grudnia 2021 r., a także pisemnych wyjaśnień. Do oceny przedmiotu objętego kontrolą przyjęto czterostopniową skalę ocen: pozytywną, pozytywną z uchybieniami, pozytywną z nieprawidłowościami, negatywną. W świetle dokonanych przez zespół kontrolny ustaleń w oparciu o przyjęte kryteria oceny oraz mierniki funkcjonowanie Placówki SG w Grzechotkach im. 1 Pułku Kawalerii Ochrony Pogranicza w badanym obszarze i okresie **oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.**

Pozytywnie oceniono zagadnienia dotyczące udzielania funkcjonariuszowi Straży Granicznej urlopów oraz zwolnienia z zajęć służbowych. Obszar prowadzenia ewidencji czasu służby z uwagi na występujące błędy formalne oceniono pozytywnie z uchybieniami. Natomiast obszar dotyczący czasu służby z uwagi na występujące nieprawidłowości w zakresie stosowania przepisów § 5 ust. 3 i 6, § 9 ust. 1 oraz § 5 ust. 10a rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 28 września 2020 r. w sprawie rozkładu czasu służby funkcjonariuszy Straży Granicznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1486 t.j.)² oraz brak zaewidencjonowanych w systemie CBD SG SWK godzin dwóch funkcjonariuszy w ramach treningów indywidualnych co przyczyniło się do powstania nieprawidłowości ze skutkiem finansowym na niekorzyść funkcjonariuszy **oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.**

IV. USTALENIA KONTROLI:

1. Czas służb funkcjonariuszy:

Zgodnie z art. 37 ust. 2 ustawy z dnia 1 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1486 t.j.)³ czas służby funkcjonariuszy wynosi przeciętnie 40 godzin tygodniowo w przyjętym okresie rozliczeniowym. Od 1 lipca do 31 grudnia 2021 r. w PSG w Grzechotkach stwierdzono przypadki przedłużenia czasu służby

² Zwane dalej – rozporządzeniem MSWiA w sprawie rozkładu czasu służby funkcjonariuszy SG.

³ Zwanej dalej – ustawą o Straży Granicznej.

funkcjonariuszy, którzy zostali objęci przedmiotową kontrolą ponad przeciętną normę 40 godzin tygodniowo ze względu na okoliczności określone w § 14 rozporządzenia w sprawie rozkładu czasu służby funkcjonariuszy Straży Granicznej. Powyższe powodowało przedłużenie 40-godzinowego tygodniowego wymiaru czasu służby, ale nie powodowało przekroczenia czasu służby powyżej 48-godzin tygodniowo w przyjętym okresie rozliczeniowym (akta kontroli - tom I str. 484-485). Zespół kontrolny weryfikując w przedmiotowej kontroli czas służby funkcjonariuszy w trakcie sprawdzania list obecności na treningach indywidualnych funkcjonariuszy PSG w Grzechotkach stwierdził, iż w dwóch przypadkach daty wpisanych zrealizowanych indywidualnych treningów na listach obecności nie pokrywają się z datami wprowadzonymi do systemu CBD SG SWK (akta kontroli - tom I str. 297 i 190 oraz tom II str. 192 i 390). Z udzielonych wyjaśnień wynika, iż funkcjonariusze ustalili ustnie z właściwym przełożonym, iż zaplanowane wcześniej treningi odbędą w innym terminie i naniosą odpowiednie adnotacje w rubryce dot. uwag (akta kontroli – tom II str. 403). Po zrealizowanym treningu poinformowali o tym Kierownika Zmiany, który dopisał im odpowiednią liczbę godzin do wymiaru czasu służby, jednak zapomnieli nanieść stosownych adnotacji o zmianach w dokumentacji dotyczących treningów. W związku z tym, iż kwestia ta została wyjaśniona w trakcie trwającej kontroli i nie pociągała za sobą skutków, a ponadto funkcjonariusze nanieśli w trakcie kontroli odpowiednie adnotacje na listach treningowych (akta kontroli – tom II str. 409-410), **powyższe zostało zakwalifikowane jako uchybienie.**

Po przeanalizowaniu list obecności za okres od 1 lipca do 31 grudnia 2021 r. na indywidualnych treningach stwierdzono również niedoliczenie godzin do czasu służby funkcjonariuszy pomimo zrealizowanych przez nich treningów, na które uzyskali wcześniejszą zgodę. W przypadku dwóch funkcjonariuszy doszło do sytuacji, w której wypracowali oni godziny czasu służby w ramach realizacji indywidualnych treningów, jednak nie zostały one wprowadzone do systemu CBD SG SWK (akta kontroli – tom II str. 138, 268, 368, 401, 403, 407, 411). Godziny te powinny zostać uwzględnione do czasu służby, jednak w wyniku ich przeoczenia (akta kontroli – tom I str. 165 i 308-312) i braku ponownej weryfikacji poprawności zamieszczonych wpisów dot. treningów indywidualnych zawartych na przedmiotowych listach, doszło do nieprawidłowości niosącej za sobą skutki finansowe na niekorzyść funkcjonariuszy. Wypracowali oni godziny, które nie zostały dodane do czasu służby oraz nie uwzględniono ich jako nadgodziny w okresie rozliczeniowym od 1 lipca do 31 grudnia 2021 r. Z informacji

udzielonych przez Kierownika Sekcji Rachuby i Płac Pionu Głównego Księgowego wynika, iż w przypadku funkcjonariuszki, która zrealizowała indywidualny trening w wymiarze 2 godzin dnia 06.10.2021 r., stawka godzinowa rekompensaty pieniężnej, która powinna zostać jej wypłacona za wypracowane nadgodziny w II półroczu 2021 r. wynosiła 25,93 zł brutto za godzinę, natomiast w przypadku funkcjonariusza, któremu w systemie CBD SG SWK nie uwzględniono 6 godzin w ramach zrealizowanych treningów indywidualnych w dniach 09.07.2021 r., 02.12.2021 r. oraz 31.12.2021 r. stawka godzinowa wynosiła 27,89 zł brutto (akta kontroli – tom II str. 427). Doszło do nieprawidłowości niosącej za sobą skutki finansowe o łącznej wysokości 219,20 zł na niekorzyść funkcjonariuszy. Wypłacona rekompensata pieniężna za nadgodziny wypracowane w półroczu objętym przedmiotową kontrolą była pomniejszona o liczbę nie wpisanych godzin, w ramach indywidualnych treningów. Osobami odpowiedzialnymi za powyższą sytuację są funkcjonariusze, którzy zrealizowali indywidualne treningi zgodnie z planem, jednak zapomnieli zgłosić ten fakt Kierownikowi Zmiany oraz Kierownik Zespołu Służby Granicznej i Kierownik Zespołu Kontroli Ruchu Granicznego, gdyż nie zweryfikowali oni poprawności wpisów zawartych na listach obecności z danymi wprowadzonymi do systemu CBD SG SWK. **Powyższe zostało zakwalifikowane jako nieprawidłowości.**

Informacje dot. czasu służby funkcjonariuszy zweryfikowano na podstawie zestawienia funkcjonariuszy SG, którzy przekroczyli normę czasu służby w okresie rozliczeniowym od dnia 1 lipca do 31 grudnia 2021 r. (akta kontroli – tom I str. 53), Rocznych Kart Obecności Funkcjonariusza w Służbie za rok 2021 r. (akta kontroli – tom I str. 79-158, 328-337), list obecności wygenerowanych z systemu CBD SG SWK (akta kontroli – tom I str. 159-326, 338-359) oraz list obecności na treningach indywidualnych (akta kontroli – tom II str. 115-402). Potwierdzono, że czas służby 40 funkcjonariuszy przekroczył normę 40 godzin tygodniowo w przyjętym okresie rozliczeniowym w związku z czym za wypracowane nadgodziny otrzymali oni czas wolny od służby lub rekompensatę pieniężną. Dwie z osób, które wypracowały nadgodziny zadeklarowały ich odbiór w formie czasu wolnego w zamian za służbę przekraczającą normę określoną w art. 37 ust. 2 ustawy o *Straży Granicznej* pozostali funkcjonariusze zadeklarowali chęć odbioru rekompensaty pieniężnej. Powyższe informacje zostały odnotowane na indywidualnych Rocznych Kartach Ewidencji w Służbie Funkcjonariusza za 2021 r. (akta kontroli – tom I str. 130 i str. 134) oraz „Zestawieniu funkcjonariuszy SG, którzy przekroczyli normę czasu służby w okresie rozliczeniowym od dnia 1 lipca do 31 grudnia

2021 r.” (które przekazywane jest do komórki finansowej właściwej w sprawach wypłaty uposażenia) (akta kontroli – tom I str. 53-58). Czas wolny w zamian za służbę przekraczającą normę określoną w art. 37 ust. 2 ustawy o *Strazy Granicznej* został udzielony zgodnie z § 17 rozporządzenia MSWiA w sprawie rozkładu czasu służby funkcjonariuszy w godzinach i nie przekraczał liczby godzin, przez które funkcjonariusz był zobowiązany pełnić służbę w danym dniu. „Zestawienie funkcjonariuszy SG, którzy przekroczyli normę czasu służby w okresie rozliczeniowym od dnia 1 lipca do 31 grudnia 2021 r.” nie zawierało danych osób uprawnionych do pobierania dodatku funkcyjnego (akta kontroli – tom I str. 53-58). Zespół kontrolny stwierdził, iż liczba wypracowanych nadgodzin w okresie rozliczeniowym, tj. od 1 lipca do 31 grudnia 2021 r. dotyczących funkcjonariuszy, których czas służby został poddany przedmiotowej kontroli jest zgodna z informacjami zawartymi w raportach wygenerowanych z systemu CBD SG SWK. W oparciu o dane z nich wykonano „Zestawienie funkcjonariuszy SG, którzy przekroczyli normę czasu służby w okresie rozliczeniowym od dnia 1 lipca do 31 grudnia 2021 r.” (akta kontroli – tom I str. 53-58, 484-485). Jednakże przedmiotowe zestawienie nie obejmowało, jak podano wcześniej, wypracowanych godzin w ramach indywidualnych treningów dwóch funkcjonariuszy, ponieważ godziny te nie zostały wpisane do systemu CBD SG SWK.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami funkcjonariuszowi, który pełni służbę w zmianowym rozkładzie czasu służby, w każdym tygodniu udziela się czasu na nieprzerwany wypoczynek, nie krótszego niż 35 godzin. Czas na nieprzerwany wypoczynek w wymiarze 35 godzin tygodniowo został zapewniony we wszystkich przypadkach funkcjonariuszy, których czas służby został poddany przedmiotowej kontroli. Po zakończeniu zmiany trwającej od 6 do 12 godzin funkcjonariuszowi udziela się czasu na nieprzerwany wypoczynek nie krótszego niż 11 godzin po zakończeniu służby. W przypadku zakończenia zmiany trwającej do 14 godzin czas na nieprzerwany wypoczynek przysługujący funkcjonariuszowi po zakończeniu zmiany ulega wydłużeniu o 2 godziny za każdą rozpoczętą godzinę służby powyżej 12 godzin trwania zmiany. W jednym z kontrolowanych przypadków nastąpiła niezgodność z przepisem § 5 ust. 3 rozporządzenia MSWiA w sprawie rozkładu czasu służby funkcjonariuszy SG. Funkcjonariusz pełniący służbę w Zespole Kontroli Ruchu Granicznego w dniu 19.07.2021 r. miał zaplanowaną zmianę w grafiku służb w godzinach 07:30-19:30. W wyniku potrzeb służby ww. służba została przedłużona przez Kierownika Zmiany do godziny 20:30, tym samym funkcjonariusz pełnił służbę 13 godziną, za którą zgodnie

z przepisami należało zapewnić mu 13 godzin nieprzerwanego wypoczynku. Jednak kolejną służbę rozpoczął dnia 20.07.2021 r. w godz. 07:30-19:30 bez zachowania wymaganego przepisami odstępu czasowego (akta kontroli – tom I str. 159 i 532). Przyczyną nieudzielenia wymaganego czasu na nieprzerwany wypoczynek było przedłużenie się odprawy po wcześniejszej służbie. **Powyższe zostało zakwalifikowane jako nieprawidłowość.** Osobą odpowiedzialną za planowanie służb funkcjonariuszom Zespołu Kontroli Ruchu Granicznego jest Kierownik Zespołu Kontroli Ruchu Granicznego. Jednak powyższa sytuacja nie była zależna od niego. Grafik służb funkcjonariusza był zaplanowany zgodnie z przepisami, a przedstawiona sytuacja była spowodowana potrzebami służby i miała miejsce jednorazowo. Skutków powyższej nieprawidłowości nie stwierdzono.

W trakcie dalszej weryfikacji dokumentacji przedstawionej do kontroli zespół kontrolny stwierdził, iż jedna z funkcjonariuszek Zespołu Kontroli Ruchu Granicznego z uwagi na zmianę stanowiska pełnienia służby z kontrolera z zadaniem kontroli ruchu granicznego rozpoczęła, pełnienie służby w Zespole Służby Dyżurnej na stanowisku Pomocnika Kierownika Zmiany na zmianach trwających wówczas 24 godziny.

Zgodnie z § 5 ust. 5 Rozporządzenia MSWiA w sprawie rozkładu czasu służby funkcjonariuszy SG funkcjonariuszowi, który pełni służbę w zmianowym rozkładzie czasu służby na zmiany trwające 24 godziny, udziela się 72 godziny na nieprzerwany wypoczynek po zakończeniu służby. Wyjątek stanowi § 5 ust. 6 ww. rozporządzenia t.j. w przypadku wystąpienia szczególnych potrzeb służby oraz gdy nieobecność spowodowałaby poważne zakłócenie organizacji służby na stanowiskach, na których wymagane jest utrzymanie pełnienia służby w sposób ciągły, czas udzielony na nieprzerwany wypoczynek może okresowo, nie dłużej jednak niż przez miesiąc, obejmować mniejszą liczbę godzin, nie może być jednak krótszy niż 48 godzin przy zachowaniu normy służby. Zastosowanie przepisu § 5 ust. 6 rozporządzenia MSWiA w sprawie rozkładu czasu służby funkcjonariuszy SG z uwagi na rosnącą ilość zakażeń wirusem COVID19 wśród funkcjonariuszy Służby Dyżurnej nastąpiło w przypadku funkcjonariuszki pełniącej służbę na stanowisku Pomocnika Kierownika Zmiany. Zespół kontrolny stwierdził, iż w dniach pełnienia służby (tj. 12-13.10.2021 r., 15-16.10.2021 r., 18-19.10.2021 r., 28-29.10.2021 r., 07-08.11.2021 r., 10-11.11.2021 r., 13-14.11.2021 r., 25-26.11.2021 r., 02-03.12.2021 r.) czas udzielony na nieprzerwany wypoczynek był krótszy niż wynika z przepisu i wynosił 47 godz. Jednakże pomimo planowania służb z zachowaniem wolnego czasu na odpoczynek określonego w przepisach tj. 48 godz.,

czas służby z powodu odprawy wydłużał się z 24 godz. do 25 godz. i tym samym skracał się o 1 godz. czas na nieprzerwany wypoczynek po służbie funkcjonariusza (akta kontroli – tom I str. 200-202, 522-529, 559-561). **Powyższe zostało zakwalifikowane jako nieprawidłowości.** Przyczyną nieprawidłowości były przedłużające się odprawy po służbie, a także potrzeba zachowania służby w sposób ciągły. Skutków powyższej nieprawidłowości nie stwierdzono. Osobą odpowiedzialną za planowanie służby funkcjonariuszom pełniącym służbę na stanowiskach służbowych Kierowników Zmiany oraz Pomocników Kierowników Zmiany w PSG w Grzechotkach jest Kierownik Grupy Granicznej. Jednakże grafik służb funkcjonariusza był zaplanowany zgodnie z przepisami, a przedstawione okoliczności były spowodowane potrzebami służby.

Sprawdzono, iż we wszystkich kontrolowanych przypadkach funkcjonariusze zgodnie z § 5 ust. 10 Rozporządzenia w sprawie rozkładu czasu służby funkcjonariuszy Straży Granicznej w jednym dniu kalendarzowym pełnili służbę tylko na jednej zmianie. Jednakże przepisy zawarte w § 5 ust. 10a ww. rozporządzenia stanowią, iż funkcjonariusz, który zakończył służbę pełnioną w ramach określonej zmiany, może po okresie niezbędnym na nieprzerwany wypoczynek rozpocząć kolejną służbę, jeżeli od rozpoczęcia poprzedniej służby upłynęły co najmniej 24 godziny. W trakcie sprawdzania dokumentacji zespół kontrolny zauważył niezgodności dot. stosowania ww. przepisu 10 funkcjonariuszy miało zaplanowane służby z zachowaniem wymaganego czasu na nieprzerwany wypoczynek, jednak zgodnie z grafikiem kolejną zaplanowaną służbę rozpoczynali przed upływem 24 godzin od rozpoczęcia poprzedniej zmiany (akta kontroli – tom I str. 159-160, 214, 217, 221, 231, 279-283, 290, 292, 308, 318, 322-323). Rozbieżności występowały w grafikach służb funkcjonariuszy pełniących służbę w Zespole Kontroli Ruchu Granicznego (5 przypadków) i Zespole Służby Granicznej (17 przypadków). Stwierdzono, iż funkcjonariusze rozpoczynali od 15 minut do 4,5 godz. wcześniej służby przed upływem 24 godzin od rozpoczęcia poprzedniej zmiany. Kierownik Zespołu Służby Granicznej oraz Kierownik Zespołu Kontroli Ruchu Granicznego, którzy odpowiadają za planowanie służb wyjaśnili, iż powyższy sposób planowania ich zdaniem jest właściwy, gdyż funkcjonariusze mają zaplanowaną jedną służbę w jednym dniu kalendarzowym z zachowaniem określonego niezbędnego czasu na nieprzerwany wypoczynek po służbie w § 5 ust. 3 rozporządzenia w sprawie rozkładu czasu służby funkcjonariuszy Straży Granicznej. Obydwaj Kierownicy odpowiedzialni za planowanie uważają, iż w przypadku wskazanych funkcjonariuszy nie stosuje się § 5 ust. 10a ww. rozporządzenia, gdyż ten ustęp dotyczy funkcjonariuszy, którzy

pełnią służbę 2 razy w dobie, tj. od 0.00 – do 24.00 (akta kontroli – tom II str. 428-430). W związku z tym wystąpiono do Radcy Prawnego w sprawie interpretacji stosowania ww. przepisów, tj. § 5 ust. 10 i § 5 ust. 10a. (akta kontroli – tom II str. 418-419). W ocenie Radcy Prawnego brzmienie obydwu przepisów nie wyklucza się wzajemnie, a uzupełnia. Powyższe przepisy dotyczą dwóch różnego typu treści (akta kontroli – tom II str. 420-421). Zatem warunki określone w § 5 ust. 10 i 10a należy rozpatrywać łącznie. Mając na uwadze stan faktyczny należy uznać, iż rozpoczęcie służby przez funkcjonariusza przed upływem 24 godz. od rozpoczęcia poprzedniej zmiany jest niezgodne z przepisami. Przyczyną powyższej sytuacji była niewłaściwa interpretacja przepisów w sprawie rozkładu czasu służby funkcjonariuszy SG. Skutków powyższej nieprawidłowości nie stwierdzono. Osobami odpowiedzialnymi są Kierownik Zespołu Służby Granicznej oraz Kierownik Zespołu Kontroli Ruchu Granicznego, którzy odpowiadają za planowanie grafiku służb funkcjonariuszom. **Powyższe zostało zakwalifikowane jako nieprawidłowości.**

Rozporządzenie MSWiA w sprawie rozkładu czasu służby funkcjonariuszy, § 9 ust.1 stanowi iż funkcjonariuszowi pełniącemu służbę w zmianowym rozkładzie czasu służby udziela się co najmniej raz na 3 tygodnie wolnych od służby niedzieli i poprzedzającej ją soboty. W indywidualnie uzasadnionych przypadkach okres, za który funkcjonariuszowi udziela się wolnych od służby niedzieli i poprzedzającej ją soboty, może zostać wydłużony o 1 tydzień. Zgodnie z przepisami na pisemny wniosek funkcjonariusza, w zamian za wolną od służby niedzielę i poprzedzającą ją sobotę można udzielić mu, w tym samym wymiarze wolnych od służby niedzieli i następującego po niej poniedziałku, albo innych dni wolnych. Zespół kontrolny ustalił, iż z powyższej możliwości zmiany wolnego weekendu na własną prośbę skorzystało siedmiu funkcjonariuszy (akta kontroli – tom I str. 476-482). Na podstawie analizy list obecności wygenerowanych z systemu CBD SG SWK stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą czterem funkcjonariuszom nie udzielono co najmniej raz na 3 tygodnie wolnych od służby niedzieli i poprzedzającej ją soboty (akta kontroli – tom I str. 540, 570, 573, 610, 641). Z udzielonych wyjaśnień Kierownika Zespołu Służby Granicznej wynika iż, powyższe sytuacje spowodowane były indywidualnymi prośbami funkcjonariuszy o przesunięcie wolnego weekendu z przyczyn osobistych i wynikających potrzeb służby (akta kontroli – tom I str. 647). Zgodnie z § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie czasu rozkładu służby funkcjonariuszy Straży Granicznej dopuszczalne jest w indywidualnie uzasadnionych

przypadkach wydłużyć okres, za który funkcjonariuszowi udziela się wolnych od służby niedzieli i poprzedzającej ją soboty o 1 tydzień.

W przypadku funkcjonariuszki, której system pełnienia służb zmienił się ze zmian 12 godz. na zmiany 24 godz. z uwagi na zmianę stanowiska pracy, tj. jako Pomocnik Kierownika Zmiany, nie udzielono jej tzw. wolnego weekendu przez 10 tygodni (akta kontroli – tom I str. 559-561). Z wyjaśnień, wynika, iż podczas planowania służb na zmiany trwające 24 godziny, ze względu na długość zmian i związane z tym trudności zachowania ciągłości służby, wolne weekendy nie były brane pod uwagę (akta kontroli – tom I str. 480, 559-561). Powyższe jest niezgodne z § 9 ust. 1 rozporządzenia MSWiA *w sprawie rozkładu czasu służby funkcjonariuszy Straży Granicznej*, gdyż ww. przepis odnosi się do wszystkich zmian pełnienia służby bez względu na długość ich trwania. W związku z tym funkcjonariuszowi powinno się udzielić co najmniej raz na 3 tygodnie wolnych od służby niedzieli i poprzedzającej ją soboty. Skutków powyższego naruszenia przepisów nie stwierdzono. Osobą odpowiedzialną za powyższą nieprawidłowość jest Kierownik Grupy Granicznej, który planuje służby funkcjonariuszom pełniącym służbę na stanowiskach służbowych Kierowników Zmiany oraz Pomocników Kierowników Zmiany w PSG w Grzechotkach. **Powyższe zakwalifikowano jako nieprawidłowości.**

Kontrolowany obszar przestrzegania rozkładu czasu służb oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

2. Ewidencja czasu służby:

Na podstawie analizy list obecności funkcjonariuszy w służbie wygenerowanych z systemu CBD SG SWK ustalono, że w Placówce SG w Grzechotkach prowadzona ewidencja czasu służby odzwierciedla przebieg pełnienia służby. Prowadzenie ewidencji czasu służby funkcjonariuszy na podstawie list obecności, systemu SWK i rocznych kart ewidencji prowadzonych indywidualnie dla każdego funkcjonariusza powierzono Specjaliście Kadr Zespołu ds. Obsługi (akta kontroli – tom I str. 519-521). Ewidencjonowanie czasu służby w PSG w Grzechotkach odbywało się poprzez wprowadzenie zaplanowanego czasu służby do systemu teleinformatycznego CBD SG SWK, a następnie wprowadzenie faktycznego czasu, w jakim służba była pełniona. Do systemu teleinformatycznego CBD SG SWK czas pełnienia służby w ochronie granicy państwowej oraz kontroli ruchu granicznego wprowadzany był przez osoby wyznaczone przez Komendanta Placówki, natomiast pozostałe służby były planowane i wprowadzone do systemu przez poszczególnych Kierowników grup

i zespołów. W trakcie weryfikacji indywidualnych dla każdego funkcjonariusza Rocznych Kart Obecności w Służbie Funkcjonariusza za rok 2021 zespół kontrolny stwierdził rozbieżności pomiędzy zawartymi informacjami na listach obecności wygenerowanych z systemu teleinformatycznego CBD SG SWK, a Rocznymi Kartami Ewidencji Funkcjonariusza w Służbie za rok 2021, tj. pominięciu na ww. kartach zapisów dotyczących przebywania na zwolnieniach lekarskich poszczególnych osób (akta kontroli – tom I str. 146, 148, 152, 158, 295-296, 302, 312, 325-326, 519). Brak stosownych informacji na poszczególnych kartach został uzupełniony (akta kontroli – tom I str. 518, 522-529).

Powyższe zostało zakwalifikowane jako uchybienia.

Kontrolowany obszar oceniono pozytywnie z uchybieniami.

3. Udzielanie funkcjonariuszowi Straży Granicznej urlopów:

W PSG w Grzechotkach został ustalony plan urlopów na rok 2021 r., który zatwierdził Komendant PSG (akta kontroli – tom I str. 9-52 i 360-361). Zgodnie z art. 86c ust. 1 pkt 3 ustawy o *Straży Granicznej* urlopu wypoczynkowego funkcjonariuszom każdorazowo udzielała Komendant Oddziału lub upoważniona przez niego osoba. Osobami upoważnionymi do udzielania urlopów w PSG w Grzechotkach na podstawie upoważnień nr 29 z dnia 8 stycznia 2019 r., nr 34 z dnia 8 stycznia 2019 r. oraz nr 739 z dnia 26 października 2020 r. wydanych przez Komendanta Oddziału W-MOSG w Kętrzynie są Komendant PSG w Grzechotkach oraz jego Zastępcy (akta kontroli – tom I str. 453-458). Zespół kontrolny stwierdził, że wszystkie wnioski urlopowe poddane przedmiotowej kontroli zostały zatwierdzone przez osoby upoważnione. W przypadku wykorzystania urlopu wypoczynkowego przez funkcjonariusza w częściach, jedna z jego części obejmowała 14 kolejnych dni kalendarzowych wliczając do tego okresu również dni wolne od służby przypadające w okresie urlopu oraz bezpośrednio przed jego rozpoczęciem lub po jego zakończeniu (akta kontroli – tom I str. 446-452). Zgodnie z § 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 28 września 2020 r. w *sprawie urlopów funkcjonariuszy Straży Granicznej* (Dz. U. z 2020 r. poz. 1676)⁴ funkcjonariuszom pełniącym służbę w jednozmianowym rozkładzie czasu służby urlopu wypoczynkowego oraz urlopów dodatkowych udziela się tak, aby urlop nie rozpoczynał się, ani nie kończył w dniu, który zgodnie z jednozmianowym rozkładem czasu służby jest dniem wolnym od służby. Natomiast

⁴ Zwanego dalej - rozporządzeniem MSWiA w *sprawie urlopów funkcjonariuszy SG*.

w przypadku funkcjonariuszy pełniących służbę w innym niż jednozmianowym rozkładzie czasu służby, urlopów udziela się tak, aby urlop rozpoczynał się w dniu następnym po służbie lub po wykorzystaniu czasu wolnego przysługującego za służbę bezpośrednio poprzedzającą urlop oraz kończył w dniu poprzedzającym kolejną służbę. Warunki udzielania funkcjonariuszom pełniącym służbę zarówno w systemie jednozmianowym, jak również w systemie zmianowym zostały spełnione zgodnie z przepisami zawartymi w rozporządzeniu MSWiA w sprawie urlopów funkcjonariuszy SG (akta kontroli – tom I str. 446-448).

Zgodnie z art. 87 b ustawy o Straży Granicznej funkcjonariuszowi przysługuje coroczny płatny urlop dodatkowy ze względu na staż służby oraz ze względu na osiągnięty wiek. Urlopy dodatkowe mogą być wykorzystane na wniosek funkcjonariusza w dwóch częściach, z wyjątkiem tych urlopów, których wymiar wynosi 5 dni. W przypadku zbiegu uprawnień do corocznego płatnego urlopu dodatkowego z tytułu stażu służby bądź wieku funkcjonariuszowi przyznaje się jeden urlop w wymiarze korzystniejszym. Na podstawie Rocznych Kart Ewidencji Funkcjonariusza w Służbie za 2021 r. oraz złożonych wyjaśnień określono, że prawo do corocznego płatnego urlopu dodatkowego z tytułu stażu służby lub wieku spośród 45 funkcjonariuszy objętych przedmiotową kontrolą w okresie od 1 lipca do 31 grudnia 2021 r. przysługiwało 14 funkcjonariuszom. Po dokonaniu szczegółowej weryfikacji ustalono, że dodatkowy płatny urlop z tytułu wieku przysługiwał 9 funkcjonariuszom (8 funkcjonariuszom w wymiarze 5 dni oraz 1 funkcjonariuszowi w wymiarze 9 dni) oraz ze względu na staż w służbie 5 funkcjonariuszom (3 funkcjonariuszom w wymiarze 5 dni, 1 funkcjonariuszowi w wymiarze 9 dni oraz 1 funkcjonariuszowi w wymiarze 13 dni) (akta kontroli – tom I str. 446-448). Urlopy dodatkowe w wymiarze 5 dni zostały wykorzystane zgodnie z przepisami w całości, natomiast urlopy powyżej 5 dni w dwóch częściach po uprzednim złożeniu pisemnych wniosków przez funkcjonariuszy (akta kontroli – tom I str. 390, 398, 408, 424, 431, 433, 437, 438-439). W zakresie udzielania funkcjonariuszom PSG w Grzechotkach urlopów zespół kontrolny nie stwierdził uchybień bądź nieprawidłowości.

Kontrolowany obszar oceniono pozytywnie.

4. Udzielanie funkcjonariuszowi Straży Granicznej zwolnienia z zajęć służbowych:

Zespół kontrolny dokonał sprawdzenia udzielania zwolnień od zajęć służbowych funkcjonariuszom PSG w Grzechotkach. Z informacji udostępnionych do kontroli wynika, iż żaden z funkcjonariuszy objętych przedmiotową kontrolą nie przekroczył 40 godzin

w ciągu roku kalendarzowego z tytułu zwolnień od zajęć służbowych w celu załatwienia ważnych spraw osobistych lub rodzinnych zgodnie z § 15 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 14 czerwca 2002 r. w sprawie zakresu obowiązków oraz podstaw, zakresu i trybu udzielania zwolnień od zajęć służbowych funkcjonariuszom Straży Granicznej (Dz.U.2022 r. poz. 936 t.j.)⁵ (akta kontroli – tom I str. 370-371). Ustalono, że funkcjonariusze, którzy korzystali ze zwolnienia z zajęć służbowych w zakresie im przysługującym każdorazowo występowali drogą służbową z pisemnym wnioskiem do właściwego przełożonego (akta kontroli – tom I str. 368-369). W okresie objętym kontrolą nie stwierdzono sytuacji dot. odmowy udzielenia zwolnienia od zajęć służbowych któremukolwiek z funkcjonariuszy poddanych kontroli (akta kontroli – tom I str. 365). W zakresie udzielania zwolnień od zajęć służbowych funkcjonariuszom w PSG w Grzechotkach zgodnie z przepisami zawartymi w rozporządzeniu MSWiA w sprawie zakresu obowiązków oraz podstaw, zakresu i trybu udzielania zwolnień od zajęć służbowych funkcjonariuszom Straży Granicznej zespół kontrolny nie stwierdził nieprawidłowości lub uchybień.

Kontrolowany obszar oceniono pozytywnie.

V. Zalecenia:

1. Dokonać korekty ewidencji czasu służby oraz podjąć działania mające na celu wypłacenie należności za przekroczoną normę czasu służby za okres rozliczeniowy od 1 lipca do 31 grudnia 2021 r. funkcjonariuszom o nr ID 041232 (w ilości 6 godz.) oraz ID 042975 (w ilości 2 godz.).
2. Wdrożyć odpowiednie rozwiązania zarządcze skutkujące niedopuszczeniem do powstania w przyszłości nieprawidłowości i uchybień stwierdzonych w trakcie kontroli.
3. Dokonywać na bieżąco sprawdzenia informacji zawartych w listach indywidualnych treningów funkcjonariuszy z danymi wprowadzonymi do systemu CBD SG SWK i zwracać szczególną uwagę na ich poprawność.
4. Omówić z funkcjonariuszami odpowiedzialnymi za planowanie i ewidencję czasu służby oraz prowadzenie rocznych kart ewidencji obecności funkcjonariusza w służbie wyniki kontroli w celu zwrócenia uwagi, aby dołożyli oni starań

⁵ Zwanego dalej - rozporządzeniem MSWiA w sprawie zakresu obowiązków oraz podstaw, zakresu i trybu udzielania zwolnień od zajęć służbowych funkcjonariuszom Straży Granicznej

do niedopuszczenia w przyszłości do ponownego powstania nieprawidłowości i uchybień stwierdzonych w trakcie przedmiotowej kontroli.

W myśl art. 46 ust. 3 pkt. 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224 t.j.) proszę w terminie 30 dni od otrzymania niniejszego wystąpienia pisemnie poinformować o sposobie wykonania zaleceń, lub przyczyn ich niewykonania, albo innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

KOMENDANT
Warmińsko-Mazurskiego Oddziału
Straży Granicznej
gen. bryg. SG Robert INGLOT

Wykonano w 2 egzemplarzach.

Egz. nr 1 – adresat

Egz. nr 2 – a/a

Wykonała: Ewelina Ochryniuk, ☎664 36 19.

Dnia: 19.12.2022 r.